

טורי דרימר משה

960972

בן ברכה ושמואל

נולד ב- ו' ניסן תשי"ז 27.3.1947

התגייס לצה"ל במאי 1965

שרת בגדוד "ברק" (12)

נפל ב- א' סיון תשכ"ז 9.6.1967

בקרב על תל-פאחר.

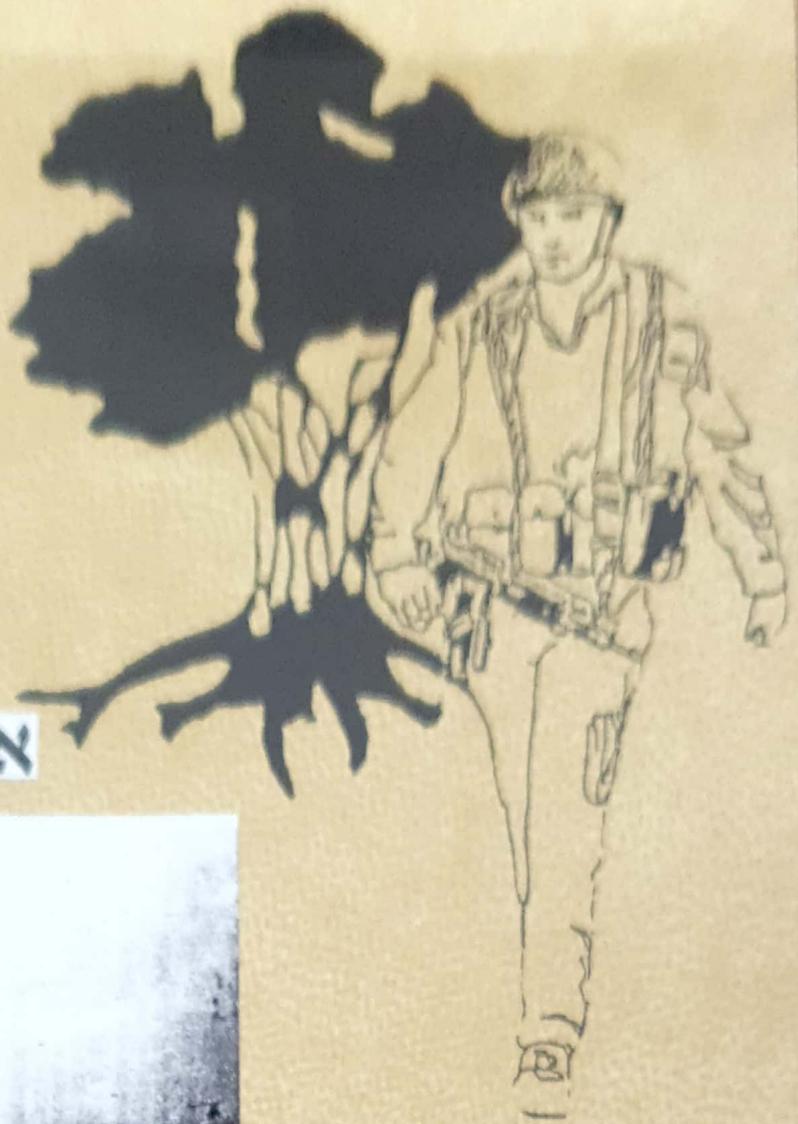

ד"ר יוסף, משה

בן שמואל וברכה. נולד ביום ו' בניסן תשי"ז (27.3.1947) בשליף אשר בגרמניה. בשנה שבה נולד עלו הנרצח לארץ והביאו אותו אתם. שנותיו הראשונות בארץ עברו עליו בקיבוץ. בשהיה בן שנתיים עקרה המשפחה לרחובות שם למד וסיים את לימודיו היסודיים בבית הספר על שם וייצמן. לאחר מכן החליט כי המקום האחד שיאפשר לו לתת את כל יכולו למולדתו הוא הקיבוץ. לבן חזר לחיפה וקיבוץ, לרבידים. שם קיבל את השכלתו התיכונית כשמוצאו וחבריו לספסל ולעבודה הכירו אותו כבחור מסודר הממלא כל תפקיד המוסל עליו במסגרות ובאחריות. לצה"ל גויס במאי 1965 ובשורותיו מילא תפקיד של תבלן וסייר פלוגתי. מלחמת ששת הימים פרצה והוא באמצע שירות חובו שלו. השתתף בכיבוש ג'נין ועם תום הקרבות שם התנדב לעלות לחזית העילן ובקרב שנערך בתל-אל-פאחר ביום הרביעי לקרבות, הוא א' בסיון תשכ"ז (9.6.1967) נפל בפעילותו הצבאית כחבלן וסייר. החל"ם שהתקדם לעבר המוצב נפגע פגיעה ישירה והחל לעלות באש. המפקד הורה לנשות את הנחל"ם אך משה, למרות פקודתו, המשיך להפעיל את המקלע מתוך הנחל"ם הבוזר ובמתן חיפוי זה נשרף הוא עצמו בלהבות הנחל"ם. הובא לקבורה בבית הקברות הצבאי בעפולה ולאחר זמן הועבר למנוחת עולמים בבית הקברות ברחובות. על גילוי הגבורה ודבקתו במשימה הוענק לו על ידי הרמטכ"ל ציון-לשבת. "מדור-הגבורה" נפתח על שמו בספריות בית הספר ברחובות אשר בו למד משה.

אימונים ב- '67

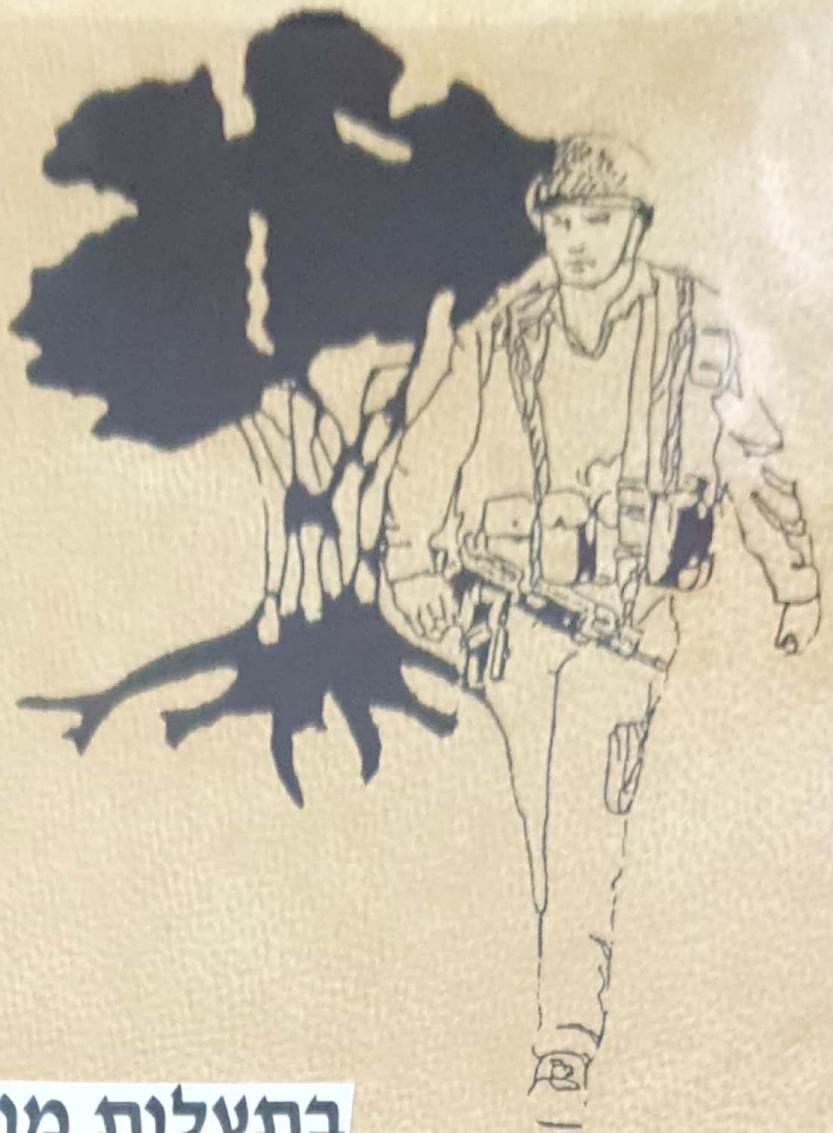

קבוצת פקודות
לפני העלייה לקרב

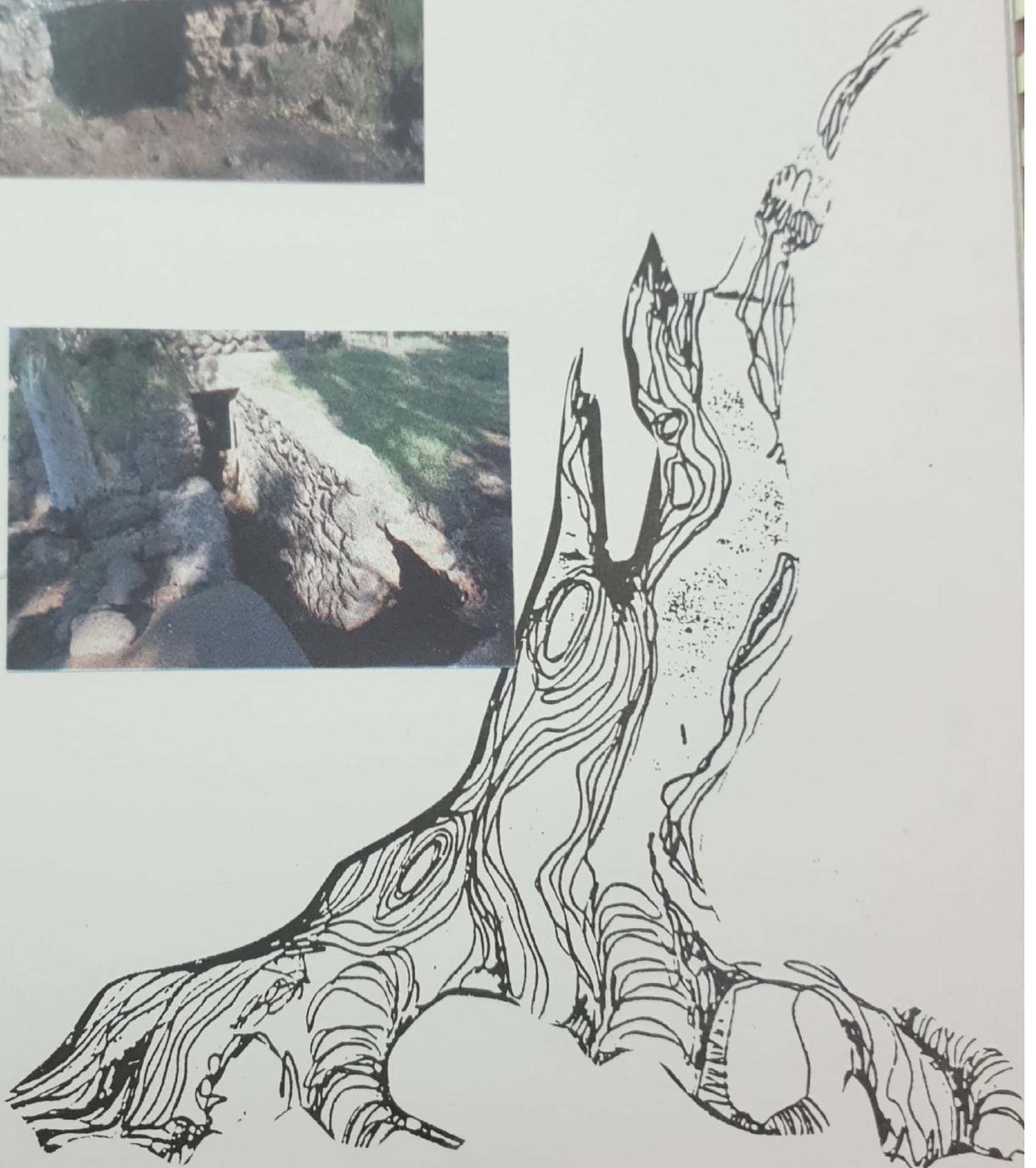
בדרך לקרב

בתעלות מול הבונקרים

סיום הלחימה בקרב תל-פאח'ד (9 ביוני 1967)

לאחר נפילת חמ"ד החלו כוחות נוספים של גדוד "ברק" בנסיונות לאיגוף צפוני של המוצב במטרה להגיע ל"דרך הנפט" ולהסתער על המוצב ממזרח למערב ע"פ התוכנית המקורית. חיילי פלוגה ג' בפיקוד הסמג"ד וחמ"פ נעו על גבי זחל"מים צפונה, לכיוון הבניאס, ועלו על "דרך הנפט" באיגוף עמוק וגדול, וחיילי פלוגה ב' שנעו במאסף הטוד הממונע, חזרו מכיבוש בורג' בביל ללא קרב, נעו אחריהם באיגוף צפוני קטן יותר, והגיעו אל המוצב מעורפו. אברהם סולוביץ', סמ"פ ב', נהרג בהסתערות בכניסה ליעד הצפוני, ו"כוח שמיל" (סמ"פ א') הצליח לתבור ל"כוח אהרון" (מ"פ א') ביעד הדרומי, ויחדיו השלימו באיטיות את טיהור היעד הדרומי. המח"ט הבין ע"פ הדיווחים מן הקרב הארוך, כי מרבית מפקדי הכוחות נפגעו, וכי היעד הצפוני טרם נכבש, ועל כן החליט בשעה 16.45 להפעיל את כוח העתודה (פלס"ד וחפ"ק סמח"ט) בפיקוד סרן רובקה אליעזר להשלמת הלחימה. באיגוף עמוק, מצד דרום, עלה כוח העתודה (טנק, חמישה זחל"מים ושני ג'יפים) על "דרך הנפט", הגיע למוצב בשעה 17.30, ובקרב פנים אל פנים השלים את טיהור היעד הצפוני, עד לשעה 18.20. 34 חיילים וקצינים נפלו בקרב תל-פאח'ד.

משה דרימר ז"ל

השיב אש ממנוק בוער עד הסוף

בתגובות הכ"ח למדינת ישראל מן הראוי להוכר בכל אלה שחירפו נפשם במערכות ישראל, ובזכותם הסכה תקומת ישראל — לעובדה.

מערכת, ידועות רחובות" מצאה לנכון להביא לידיעת תושבי העיר את סיפורי גבורתם של ילדי רחובות ותושביה — אשר צויינו לשבח.

הרשימה הראשונה בסדרה זו מוקדשת למשה דרימר ז"ל — שנלחם ונפל במערכה על כיבוש רמת הגולן. הוא צויין לשבח וזכה באות הגבורה — האות הגבוה ביותר שהוענק על גילוי אומץ לב של צה"ל.

השנק שעליו פקדתי נא לאבן כמרשי הרמה. ממרומי הררך ראיתי את המחזה שילוני, כנראה, קד סוף יום, ראיתי את האלמוני, אשר לימים נודע לי, כי שמו משה דרימר. תלמידות, תלמידות, בורג באמיל פלטו פגזי מרגמות ותותחים, קליעי מקלעים מעשרות קנים. בתוך הינו אנשי שריון וגולני. דרימרים. במקור היה משה דרימר.

עבר רגע עד שהגיע תור החל"ם שלו. פגיעת ישרה. גם ברגליו. פקודה ניתנה ל- נוטשל. אנשיו זינקו החוצה. הוא נשאר. דבק במקלע.

משה דרימר ז"ל

להבחת קטנות. פוזו בחל"ם שבו נמצא, מזנקות וצונחות. חבריו התרועעו על הקרקע. אותה כלפיו נואשות: „קפצו ברה“ — צעקו. קולותיהם באילו אבדו בשאון, אבל משי מעותם היתה ברורה. רק דרימר כמו לא הבין. על פניו היתה נסוכה הבעה שמעורבים בה עקשנות ויאוש. הוא הגיע בראשו מצד אל צד כאמור „לא ארד לא ארד מכאן“. ידו האחת לפתח את קת המקלע. השניה סחטה את ההדק. שכתתי את המלחמה, את זמזום הקליעים ונפצי הר פגזים שלדרי. עיני היו נשר צות בו, כמהופנטות.

ממרומי הטנק שלי ראיתי גם מה שלא ראו חבריי: לוא היה רוצה לקפצו. היה מחקשה מאוד. רגליו...

דקות אחדות לפני כן, אילי רק שניות, תחושת הומן אור- בדת ברגעים אלה. ראיתי כיצד נפגע החל"ם שנסע ל- פניו והיה לפידי. משה נצמד למקלע, עיניו תרו אחר מקור דות האש, כשוקל באיזה מי ראשי הדראקון המאיים עליו ועל חבריו — המתרוצצים אובדים על הקרקע — יבחר. הוא מצא את מבוקשה. לא

הלהבוו הקטנות וחלו אל משה והתקדמו. הוא הוסיף לירות. חבריו הוסיפו לאותת ביאוש. הוא פער את פיו והשיב: לרגע כמו השתתקו קולות המלחמה ונסוגו מפני זעקות הכאב שלו. כאב של מי שעולה קרבן בהכרה צלולה. אחרי כן היתזו התפוצצות,

מישהו רץ „מטורף“ כמו משה, בנסיון נואש אחרון לחלצו. מאוחר מדי. החל"ם היה לתל אש רוטט ואדום מאד.

המלהמה גמשכת ואנו הר תקנו מן החל"ם הבווער, כדי להמשיך במסלול שהתווה לנו. אחרי זמן, כשיספר במשה

דרימר, יגלו חבריו כי כצי- אוהו ואצבעו עדיין לופתת את ההדק. (יעקב העליון) „מעריב“

צבא, סוף הדרך

משה הוצב בגודד 12, שנקרא 'גודד ברק'. בצבא חוכר נבחר מסוגר, תכונה שהתמחותו אצלו לאחר גיוסו. בתפקידו היה חבלן, איש המחלקה המיוחדת של המלחמה המשייעית. הוא לא אהב לחתבלט ועשה את המוטל עליו על הצד הטוב ביותר.

התקופה האחרונה של שירותו הסדיר היתה קשה, מלאת אירועים, תקריות וכוננות מתמדת. גודדו היה כמובן גודד קרבי, שביצע משימות רבות יותר מכל האחרים. החיים בו היו חיים חברתיים מנובשים ומלאי גענועים הכיתה. עניין שיחופם במלחמה היתה בתחילה מוטל בספק, דבר שקומס מאור את משה. הוא הרבה להתלונן על-כך, באומרו: 'היתה מלחמה ו'ברק' לא השתתף בה'.

לצסוף התכנס הגודד בשטח 100 של החטיבה, משם עלו לתל-א-א-ה. כשהגיעו למקום, מצאו כבר הרוגים ופצועים רבים, תמונה שאינה נמחית מזיכרונו של כל חייל שנקלע לקרב ההוא.

לפני עלייתם לדמה, שב גודדו של משה מאימון חורף. בעוברים בצומת ביל"ז, ביקש מהמפקד רשות לטלמן לאימו ואולי אף לראותה. המפקד התקשר וביקש מהאם לבוא ולמנוש את בנה. היא כמובן מיהרה להגיע, כשבאמתחתה מעדנים, עוגות, עוגיות וכסף. משה כמעט וסירב לקחת ממנה את כל אשר הביאה, בטענה שלמשפחה לא יישאר דבר.

לפני התכנסותם התקשר פעם נוספת מצפת, מטלפון בתוך חנות. בקושי אחר עזז לעשות זאת, משום שלא היה לו כסף לשלם עבור השיחה. בעל החנות החרשם ממנו מאוד, וכעבור זמן טרח והתקשר לאמו של משה, לשאול מה עלה בגורלו...

בשיחת הטלפון הרגיע משה את אמו שוב ושוב, באמרו לה כי אל לה לדאוג וכי הכל יהיה בסדר. עוד אמר לה - "את יודעת איפה הרמה, אמא; אני

משקיף עליה עכשיו וכל זה יהיה בקרוב שלנו, אני מבטיח". פגישתה עימו בסיבוב ביל"ז היתה פגישתם האחרונה. שיחת הטלפון מצפת היתה שיחתם האחרונה. ותבילת המזון ששלחה לו והגיעה אליו יום לפני הקרב, היתה הקשר הסופי והאחרון עם משפחתו. חבילה אחרונה מאמא... משה הוכרז כנעדר שבועיים לאחר סיום המלחמה. אבי, אחיו, רצה להשתחרר מהצבא כדי לחפשו, אולם הדבר לא אושר לו. חודש ימים עבר על הוריו בחיפשים מתמידים בבתי-חולים וביקורים תכופים אצל קצין העיר, ולשואו. לבסוף פנתה האם לשלישות בתביעה נחרצת לדעת את גורל בנה. לאחר ציפייה, ראתה אמבולנס קרב ובו רופא ואחות. הם לקחו אותה לביתה ובדרך סיפרו לה את הבשורה המרה: בנה נמצא בעפולה, שרוף וללא סימני היכר. הקצין שזיהה אותו, קבע את זהותו לפי הרווח שבין שיניו.

האב התקשר אל אבי, האח, ביחידתו הצבאית ואמר לו כי אמו חשה ברע ועליו לשוב הביתה. הדרך נראתה לו כסיוט מתמשך, וכשנכנס לביתו וראה את כל נרות האיכרון, הבין מייד כי אחיו אינו עוד נעדר, אלא שם נוסף ברשימת החללים.

האם, שתחילה התקשתה לבכות על קבר בנה, מחמת הספק בזיהוי, תבעה להעביר את ארון בנה לרחובות. אותו זמן לא היה עדיין ברחובות בית-קברות צבאי, אולם מאוחר יותר נקנתה אדמה שהוקצתה למטרה זו. האם ביקשה הלוויה שנייה, מביתה ועד לקבר. החלוויה נערכה למשח ולעוד שישה מחללי רחובות, שהיו מראשוני נופליה. באותו יום ובאותה שעה יצאו שבע הלוויות מבתי שונים לעבר בית-קברות אחר.

היום הראשון בצבא

עם החברים בגולני

בצבא

סיפור הגבורה של משה לפני מותו

לבדו בזחל חבוער

אחבתו הגדולה של משה דרימר, שסיים את חייו למרגלות תל־אֶחָד כֶּסֶרֶם מֵלֹא לֹ 20 שָׁנָה, חָיו הַטְּוִלִים בְּרֹגַל בְּמַרְחֵי הָאָרֶץ, אוֹלֵי אַהֲבָה אוֹ חַיֵּי שֶׁהֵבִיאוּ לְבִקֵּשׁ בְּחַיָּוֵנו לְקַלֵּט, כִּי וְצִיּוּנָנו לְחִטִּיבֵת "גּוֹלָנִי".

מִשֶּׁה נִגְלַד בְּרִמְנוֹת, אִךְ עֲלֵה אֶרֶץ עִם חוֹרֵינו בְּחִיּוֹנו בֵּן 3 חֲדָשִׁים בְּלִבְד. אֵת שְׁנֹתֶיהָ הָרִאשׁוֹנוֹת עֲשֵׂתָה חֲמִשְׁפַּחַת בְּקִיבוּצִים מְסֻדָּה וּמְשֻׁמְרוֹת; אַחֲרֵי כֵן הִעֲתִיקָה מִגּוּרֶיהָ לְרִחּוּבוֹת (שֵׁם סִיּוּם מִשֶּׁה אֵת בֵּית־הַסֵּפֶר הָעִמְמִיז), אִךְ אֵת קֶשְׁרֶיהָ עִם הַתְּנוּעָה הַקִּיבוּצִית לֹא נִיתְקָה. מֵאֵז מֵלֹא לֹ 10 שָׁנִים הִיָּה מִשֶּׁה חֶבֶר "הַשּׁוֹמֵר הַצֶּעִיר", וּבְגִיל 14 נִשְׁלַח לְלִמּוּד בְּמוֹסֵד עֲלִית־הַנוֹעֵר שֶׁבְּקִיבוּץ רִבְדִים. חוּם וָאֵה בְּקִיבוּץ אֵת בֵּיתוֹ לַעֲתִיד. בְּקִיבוּץ זֹכְרִים אוֹתוֹ חִבְּרָיו כִּפְעִיל מְאֹד בְּשִׁכְבַּת־הַנוֹעֵר, כִּסְפוּרְטָאֵי וּפִ"רוּחַ הַחַיִּה" בְּחוּג הַדְּרַמְטִי. אֵת כָּל אֵלֶּה חוֹתִיר מֵאֲחֻרָיו בְּהַתְּגַיִּסוּ; נִשְׁאָרָה רַק אַהֲבַת־הַטְּוִלִים, לֵה נִיתָן מוֹרֵקוֹן בְּאִימוֹנֵי הַגְּדוּד וּבְטְוִלִים שַׁעֲרָךְ בְּשַׁעוֹת חֲסָנָאֵי; וְגוֹלֵדָה אַהֲבָה חֲדָשָׁה: לְמַקְצוֹעַ הַחֶבֶל.

"זֶהוּ הִיָּת 'חֶבֶל בְּדָם', אָמַר עֲלָיו מִפְּקֵד הַמַּחֲלָקָה שְׁלוֹ, "בְּחֹר אַחֲרָאֵי, מְמוֹשְׁמַע, שֶׁאַהֲבָה לַעֲבוֹד וְאִפְשֵׁר הִיָּת לְסִמּוֹךְ עֲלָיו. לֹא אַחַת נִיתָן לֹ הַפִּיקוּד עַל חוֹלִיּוֹת חֶבֶלִים..."

בְּבֹקֶרֹו שֶׁל ה'9 בְּיוֹנִי, כִּשְׁלַחֲטִיבֵת "גּוֹלָנִי" נִיתְנָה סוּף־סוּף הַפְּקוּדָה "לַעֲלוֹת עַל הַרְמַת", צוּרְפָה כִּיתַת הַחֶבֶלִים שַׁעֲלִיהָ נִמְנָה מִשֶּׁה, אֵל כּוֹחַ־הַתְּנוּד בֵּן שֵׁשֶׁת חֲטוּקִים, אֲשֶׁר פָּרַץ אֵת הַדֶּרֶךְ אֵל תְּלִפְאֹחַר לְפָנֵי גְדוּד "בְּרֵק". מִשֶּׁה שֶׁאֵךְ יוֹמִיִים לְפָנֵי כֵן נִשְׁבֵּר בּוֹ לְבוֹ בְּהַיּוֹדֵעַ לּוֹ, כִּי הָאֵרִים צִיּוּהָ עַל הַפְּסֻקָת אֵשׁ, וְאֲשֶׁר מִלְמַל אֵז עַל סוּף דְּמַעוֹת: "הִיָּתָה מִלְחָמָה וְגוֹלָנִי לֹא הִשְׁתַּתֵּף בְּה'!" – קִיבַל אֵת הַפְּקוּדָה בְּצַהֲלָה. הִיָּתָה עִמּוֹ חֲבִילַת דְּבִרֵי־מִתִּיקָה שֶׁקִּיבַל מִמְשַׁפְּחָתוֹ, וּבִשְׁעָה שֶׁהַטוֹר נֵעַ מִמְקוֹמוֹ חִילַק אֵת הַמַּמְתַּקִּים בֵּין חֲבֵרֵי־לְזַחַל.

הוא ביקש לעצמו את תפקיד מקלען־הסיפון, היה יושב במושב־המקלען שבזחל, ליד הנהג, כאשר הטור נכנס לשטח הפגזה מטווח מראש על־ידי הארטילריה הסורית. הזחל שמלפנים נפגע פגיעה ישירה.

הטור נעצר; בעוד אנשי הזחל הפגוע קופצים מעליו, הפעיל משה את מקלעו והמטיר צרורות ארוכים לעבר העמדות הסוריות, מחפה על־ידי כך על האנשים ומאפשר להם לתפוש עמדות־מכסה.

מייד לאחר מכן נפגע גם הזחל'ם שלו. כמה אנשים נפגעו וסמל־המחלקה צויה על האחרים לנטוש את הזחל. הם קפצו, אך משה דרימר לא קפץ עמהם. אף הוא נפצע – דם הציף את פניו – אך נשאר ליד המקלע והוסיף לירות בחמת־זעם לעבר המוצב.

בצד השביל, ליד הזחל'מים הפגועים, ניסה קצין אחד לארגן את האנשים ולפתוח בהתקפה לעבר המוצב הסורי, אולם האש החזקה מן המוצב ריתקה אותם לקרקע. רק בחיפוי המקלע של משה דרימר הם הצליחו להתארגן ולהשתער על גדר־התיל.

בינתיים החלו להבות עולות מן הזחל הפגוע. שוב קרא סמל־המחלקה, סמל חיים שלמברג, אל משה לנטוש את הזחל, אך הלח העלם ממנו והוסיף ללחוץ על הדק המקלע – לבדו בזחל חבוער,

ואז התלקחה האש. שאגת הכאב של משה, בהתקרב האש אליו, הגיעה לאזני חברו, רבי־ט ישראל הוברמן, והלה חזר בדיצה אל הזחל'ם וניסה בכל כוחותיו לחלצו. אולם היה מאוחר מדי. מסתבר שבהיפגע הזחל נלכד משה דרימר בכך המקלע שהתעקם; ובטרם הצליח הוברמן לשחררו, הניסוהו הלהבות המחוגרות.

ברגע הבא התפוצץ הזחל'ם.

הזחל"מ בו
נלחם ונהרג משה

תמונות ילדות

טקס סיום כיתה ח' וקבלת התנוך בביה"ס וויצמן ברחובות.

טקס הבר־מצווה

בחצר הבית ברחובות

בית-ספר ממלכתי ויצמן רחובות

מ. מנחם

מ. מנחם

ל. גומל

א. בן-שמאל

ה. שמואל

י. לביא

ב. לביא

י. בן-שמאל

ל. רחמן

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

ל. שמואל

ל. שמואל

י. לביא

ל. גומל

י. בן-שמאל

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

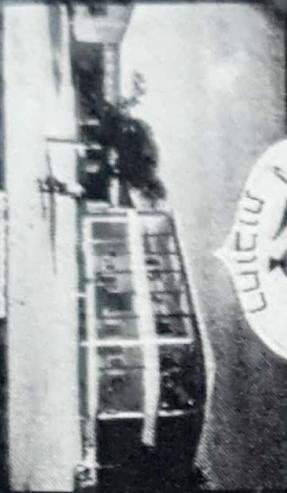
מ. מנחם

מ. מנחם

מ. מנחם

תש"א

מחזור ב'

עיטורי גבורה שקיבל משה ז"ל

מס' 1 (338)

10.11.67

שנה כ"א

ד' חשוון תשכ"ח

דף מלא פנים צעירות; שמות
ועוד שמות; כמה מהם במסג-
רת שחורה. בין התמונות

חירוף מוכר לך, שם מוכר לך. ספור מעשה הגבורה של חירוף
צעיר שנפל בקרב: "נשאר בזחלים והמשיך לירות עד...."
אחד מרבים; נער שלמד ברבדום. נער חביב, שרצה פעם
למצוא אצלנו מסגרת חברתית ולימודית; חברה, ידידות,
אהבה... היה לו קשה ללמוד, אבל עז היה רצונו, אהב
הסטוריה התאמץ להבינה, התכוונן בשקדנות לקראת מבחנים
ניסה לשוא לשפר את כתב ידו; רצה להכניס בחברה הווה
תנועתית, השתדל להתקדם במקום עבודתו, מצא חיבה וידי-
דות באחת המשפחות שלנו, רצה לחיות.... אפשר לכתוב
דף מילים שגרתיות על משה זרימר, כי בארץ כבר שגרתית
העובדה שנער צעיר רוצה ללמוד, רוצה לחיות, רוצה....
שמכל חלומותיו ורצונותיו נשארים רק פעלים בזמן עבר
התמונה במסגרת שחורה:

ח ג ה י ו ב ל ל מ ה פ כ ת א ו ק ט ו ב ר

...

והאמת, מה תהא עליה?

האמת, חזקה עליה שתצוף למעלה. לא רחוק היום והיא
תגיע גם אלינו, אחא. תראה שהכל ישתנה.

"המנופים" א. ראשין

עלון הקבוץ

לאות ולעדות

בי 960972 טוראי דרימור משה ז"ל

גילה גבורה עילאית
בעת לחימה מול פני האויב
תוך חירוף נפש

תאור המעשה

ביום ה' 9 ביוני 1967, במוצב תל-סרי, נמנע הח"ל"מ בו נסע טורי משה דרימור ז"ל, פגיעה ישירה והחל לבעור. המפקד הורה לנטוש את הח"ל"מ. טורי משה דרימור ז"ל המשיך להפעיל את הנשק במרחק הח"ל"מ הבעור, כוח לחימה על חבריו, על אף שקיבל פקודה לנטוש את הח"ל"מ. הוא המשיך במתן וחימוש אש עד אשר נשרף בלהבות הח"ל"מ.

על מעשה זה הוענק לו

עיטור הגבורה

לפי חוק העיטורים בצבא הגנה לישראל תש"ל-1970

M. D.
משה דיין
שר הבטחון

ניסן תשל"ג
אפריל 1973

..ה' עמך גבור החיל"
(שופטים ו' י"ב)

הנני לציין לשבח את -

960792 טורי דרימור משה ז"ל

על גילוי גבורה נדבקות במשימה.

לחלן תיאור המעשה: -

ביום ה' 9 ביוני 67, במוצב תל-סרי, נמנע הח"ל"מ בו נסע בפגיעה ישירה וחל לבעור. המפקד הורה לנטוש את הח"ל"מ. טורי דרימור משה ז"ל המשיך להפעיל את המקל מתוך הח"ל"מ הבעור, כוח לחימה על חבריו, על אף שקיבל פקודה לנטוש את הח"ל"מ. הוא המשיך במתן וחימוש אש עד אשר נשרף בלהבות הח"ל"מ.

יצחק רבין, רבאל
ראש המטה הכללי

ה"ט אשרי תשבי"ח
(23 אוק' 67)

מזכירות הפיקוד העליון
לשכת הרמטכ"ל
בג - 501 - 501
י"ט תשרי תשכ"ח
23 אוק' 67

חוזר מס"ע 87/67 ד'

הכניית סקירות מטבל

ציון לשבח

להלן ציון לשבח שניתן עליידי ראש המטה הכללי:—

הנני לציון לשבח את:

960792 טור' דרימר משה ז"ל

על גילוי גבורה ודבקות במשימה.

יצחק רבין, דב-ארוך
ראש המטה הכללי

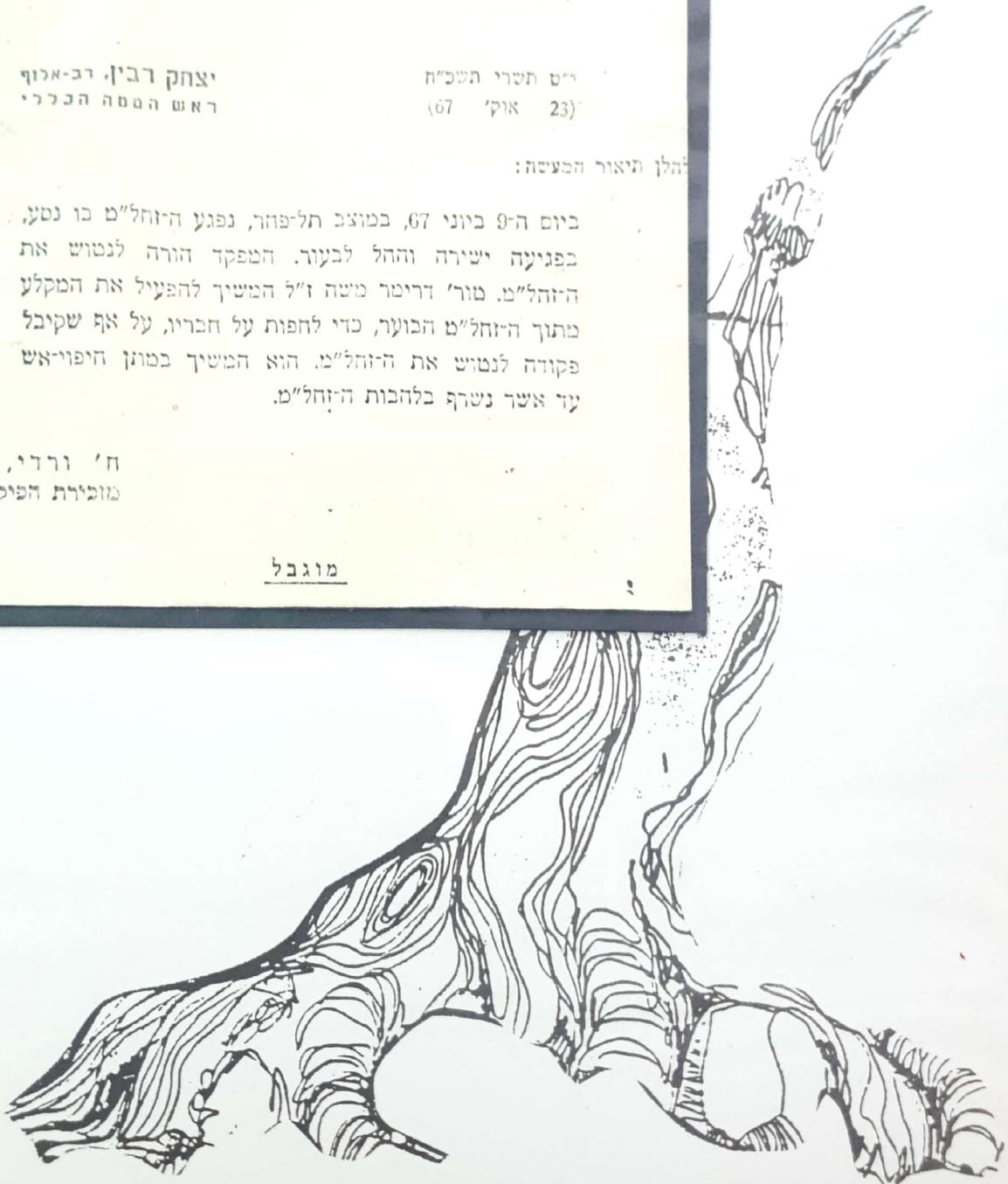
י"ט תשרי תשכ"ח
(23 אוק' 67)

להלן תיאור המעשה:

ביום ה-9 ביוני 67, במרוצת תל-פוזר, נפגע היחל"מ בו נטע, בפגיעה ישירה וההל לבעור. המפקד הורה לנטוש את היחל"מ. טור' דרימר משה ז"ל המשיך להפעיל את המקלע מתוך היחל"מ הבעור, כדי לחפות על חבריו, על אף שקיבל פקודה לנטוש את היחל"מ. הוא המשיך כמתן היפוי-אש עד אשר נשרף בלהבות היחל"מ.

ח' ורדי, רב-סרן
מזכירת הפיקוד העליון

מוגבל

חברים מספרים

משה דרימר

משה היה החייל החזיק במחלקה, וכאיש המחלקה המיוחדת היה חבלן מצויין ושאר לנצל את ידיעותיו במישור זה. ידיעותיו בחומר היו נכרות וחזיר הייתי נעזר בו לצורך משימות חבלה נכבדות.

בנוסף לחבלה, רבה הייתה ידיעותו בשטח הניווט. את הצפון הכיר על כל צפונותיו ואם אך הפקדת בידו מפה ידע למצוא את מקומו גם בנכבי דרום.

כן, חייל מצויין היה דרימר, מופת לשאר חיילי המחלקה. יומיים טרם פרוץ המלחמה הועברתי בראש שבעה חיילים לפלוגת שריון שמתפקידה היה לסייע לגדוד. מובן מאליו היה כי דרימר יהיה אחד מאותם נבחרים. דרימר הוצב על זח"ל הפיקוד כמקלטן ספון וזאת על פי בקשתו הוא, תפקיד לא קל ואף לא נעים נטל על עצמו.

טרם הקרב עצמו הוציא דרימר את חבילתו וחלקה בין שאר החברה, משהו מעין סעודה אחרונה...

בקרב עצמו לא היה סיפק בידי להלחם רבות, ועל כך ודאי רב היה צער.

משנפגע אחד החלמיים לפנינו פתח דרימר באש לחיפוי על החיילים שקפצו מהזח"ל הבוער, מאוחר יותר משהמשכנו להתקדם נפגע הזח"ל בו ישב דרימר במקום לא נוח, מפגיעה ישירה והחל בוער, חרף כל נסיונות חבריו לחלצו, נשאר יושב בזח"ל, יורה בלי הרף, בכוח עצום בזעם וצעקות כאב. מאוחר יותר התפוצץ הזח"ל ודרימר נשאר דמום בתוכו, כשימינו אחוזה בהדק.

מות גבורים מת.

סמל המחלקה
שלמברו חיים

לדרימר

אתך לא הייתי במערכה הקשה, לא יכולתי לראותך נלחם. משנודע לי כי נפלת, לא האמנתי, הן אך בבוקר אותו יום מששמעת כי עולים אנו על הרמה, נשקת למפקדך וצעקת בשמחה, תורינו הגיע להוכיח את עצמינו. אכן בא תורינו ונצחנו בזכותך דרימר שנפלת ובזכות שאר חבריך.

שמעתי אודותיך מפי חברים שלחמו יחד עמך, כולם מלאי הערצה על אומץ הלב אותו הוכחת בשבתך בזח"ל העולה באש כשאתך ממשיך לרתק אש אל עבר היעד. ואש זו אף לא הרתיעה אותך במאום.

חברים למחלקה רואים בך גבור אבלים וכואבים הותרת אותנו תהי נשמתך ברוכה לעד.

סגן עזרא זכריה

קטע מתוך הספר "רגל של בובה" מאת יעקב העליון

מניין הופיעו לפתע הזח"לים של גולני לידינו? אלי דופקים אותם. קורעים אותם. הזח"לים נצתים בזה אחר זה. יש להם נפגעים רבים. בזח"לם הבוער שלידי יושב חייל מרוטש. בפניו עצב והוא מוסיף לירות במקלע. חבריו שקפצו מן הזח"לם מנופפים בידיהם, מאותתים לו שיקפוץ החוצה.

צועקים: "דרימר, דרימר החוצה". הוא נד- בראש לשלילה. ומוסיף לחפות על חבריו באש המקלע. אין הם רואים שם למטה מה שאני רואה ממרומי הצריח.

האיש הזה לא יוכל לקפוץ עוד לעולם. רגליו מרוטשות!

כותבים לזכרו

גברת ברכה ומר שמואל לייב דרימטר היקר

הרשו גא לי להשתחף בכל לב באכלכם בהילקה סכס
משה ז"ל.

משה דרימטר ז"ל נתן את חייו למען מולדתו. הוא
גמל בקרב שנערך בתל-מחר ביום ששי, א' בסיון תשכ"ז
(9.6.67).

משה ז"ל היה חבלן וסייר המחלקה. הוא ידע היטב
את מקצועו הצבאי ועמד על רמה ביצוע גבוהה גם בחבלה
וגם בסיור. משה לא זנח את מקלע הסיפון גם לאחר שהזחל
נפגע וכך מצא את מותו.

זכרו של משה דרימטר ז"ל הינו קודש וניצורנו
בלבנו בגאון.

יהא זכרו ברנך.

ב י ק ר ,

משה דיין - רמ-שלוף
שר הבטחון

חמוז תשכ"ז
יולי 1967

סיפור גבורה מתחזקת ששת הימים.
 כולם נטושים עם הכותל! , אפוא הכיל ולקניא! כליל ארזות.
 ונתנו על הפתח!
 כלוק רחוק, שטו כקוצר יבקשו, אך אנו, נשאר העין הפתוח, והן צריח
 וחיבה על דמיונם, ואילת, נעץ להם, וישן שם לא את החיים.
 סיפור גבורה זה נעם הולך לעיני, כי הוא איש ויטע לא חיון קינצור אקולית
 שילוח, הכי נשאר הפתח הקוצר, וצבר לזכרו לא לאה הפתוח, הוא קבוע
 חיון למען הפלג חייבם של חזקו לענק.
 סיפור נוסף, להתייבשות העלוקה מגוררת הא שוככות את אלת קחו, האגו
 קינת סיפורי, כן, משם פנימו היה פה, ודפית, אובת פה, הכי היה ככל אובת,
 לא אלה של אלו אחז דמיונו והנשיא, יפה העניש. את פרוק הפקודה קודם,
 והקבירי. את הושי הפה, קובת לבן.
 הנגש קלוסר אופרת אתי, כאשר אני נצבתי לו, בקודית, ונודע שני, את נעם
 בקומה שבו גילה חלק גדול מחיולו, את נילולת קביר הפפר, שבו לזכר את נעם
 גינת שליו, הספסל שטיח, את תולדות את אולם ערבו נחמא לזכר את נעם
 את סיפורי הקודת של עם ישראל, את תולדות מלחמת הפתוחה, שובא לאז
 גם הא, וחלפת אתי, האלק יהודה זקורפ כהונת, האם אלתח גם את
 לעצמי דמיונו לחברי, האם אפלינו לעולם נשחא לעין הפלוקי את גם את
 סתוה במורה.
 ומסקולת אלה משקולת אתי החברה אליך יטה, קודם גמילק קטו סיפורי הפתוח
 הקבולת תולצים של החווי, עכאכ חוילי. העים, וישן פתפתת גם אתי, קינת
 דהילוק חילי להיות זקור, לעצמי והפילי, האם את חופרת לזכרונות, ונודע
 את נעם ליק?
 ובצר, אונני המלחמה אולם לאורו לך קינת חיה, הפתח, זקור אתי,
 ואוקר תשאי נשיתק לעצ.
 ובצאי זיפורט כיתה ח' וצ' 1967

 צבא הגנה לישראל
 יחידת צ. 3. 2172
 י"ז בסיון תשכ"ז
 ק"ו י"ז 1967

לכבוד
 שבת דרור
 רח טנלי עוכר ספרים לו, רחובות
 שפתי יקר!
 חילי שדוד ברוך וחילי חטיבת אונן שועבים דוב על
 קברו הרסטן של חברנו 960792 פור דרור עשה אשר
 כל גסת טווי תפקידו של רעית האלן בתארוך א' סיון
 שכ"ז 9 בינו 1967 שתי תפקידו חילי חטיבת אונן איה
 אים לשעיר והכוס את ארצנו. חילי חטיבת אונן
 חוו בחורף נפש בקרב זה ואחזים סלמו בחיים
 סור ונאמן היה עשה לשדוד והמדינה. סטל נעופת היה
 בריו, שטוהם לא ניתע ולא הוסס לבצע את הקשה
 במשימות שהוטלה עליו, וכל זאת בחורף נפש והמסיו-
 חלאתי. עותי היה עותי עבורים.
 צושצעים מצער ואבלים נפדוה און חילי שדוד ברוך
 חביתו לנשק שלא ישנה טובון לעצ.
 כב, סיון יפכה חיים.
 טסקד הסדוק.

מ. ב. ג.
לשכת חינוך

ירושלים, ב' באב תשפ"ז
8 באוגוסט 1967

לכבוד
משפחת דריומר
רחוב מנדלי מוכר ספרים 15
ת. ב. ג. ה.

משפחת דריומר היקרה,

הרייני כותב אליכם בדחילו ורחימו. מה ערכו של מילים, אף אם
הן יוצאות מן הלב, מול פני הקרוב אשר נחמם למען עמנו וארצנו?
אך אם אני מרשה לעצמי לשנות אליך במכתב זה, הרייני עושה כן משום
שגם מנת חלקי היא יחמות - ואף את קברם של יקירי נפשי לא אדע -
ובמשך שנים רבות, בשאתי באחריות, שאיך גוראה ממנה, לחייהם של
לוחמים עבריים, אחי גבורי המהילה במחתרת, ורעתי שכול מהו. הן
הכניסו שנפלו ביומים ההם - בני היו.

המקום ינחמכם, משפחת דריומר היקרה. בנכס ששה - זכרו יחיה
לעד בתולדות עמנו. הוא, יחד עם אחיו לניסק, יצא למלחמת הצלה וגאולה.
מדמו הקרוש צמחה לישראל ישועה גדולה. גבורתו ונכונות ההקדבה שלו
ישמשו דוגמא לנוער העברי, לא רק בדרך הזה אלא גם בדרורות הנאים.
זכות בניים כאלה יצא עמנו מעבדות לחרות! בזכותם הוא חי ויחיה.

ש ל כ ס,

זאת הנחמה.

בכבוד ובהוקרה,

מ. ב. ג.
החיים

תקן כסמ"א

בשמי' אפר'י' אפרתי' מה נדחפו למלון. ע"כ
הוצי' כספריים ע"ס' אפרתי' שם הימים אדם לנפלי'
כאתי' שאלו' אלו' אלו' כעלם' אפס' צרימי'
צ"י' נצברתי' שאלו' הי' חני'ק' הי' סברתי' אפס'
נכבד' מ'א'חתי' שם' הי' יום. חשמי' ה'א'י'
הי' כספ' ח'על' את' כ'ע'ס'פ'ת' ה'ני'ק'ו'ן' צ'ב'ר'ו'ן'
ל'ע'ג'ת' ר'י'ת'י' ל'ק'ח'ת' ס'פ'ר' א'פ'ס' נ'א'י'ת'
כ'ע'ל'ת'י'. "א'ין' ל'ש'ת' נ'ע'ל'ו' כ'ג'" א'ל'י' מ'ח'ק'ת'
ה'ק'ר'ו'ן' ה'א'ן' ג'י'ס'ת'ת' מ'נ'ו'י' צ'נ'י' א'ני'
ל'א'ת' צ'ו'ל'ת' ל'ק'ח'ת' ס'פ'ר' י'א'ל'ו'ן' ס'פ'ר'ת'
כ'כ'י' ע'ק'ר'ו'ן' א'ז' כ'ר'ת'ת' ה'ז'ק'ו'ת' ה'כ'א'פ'ס'
כ'צ'ו'ר'ת' א'ל'פ'ו'ת' מ'א'ל'ת' ה'א'ל'ת' ה'א'ת'ר'ת'
מ'ל'ת' ה'א'ל'ת' ה'א'ל'ת'.

צ"י' ח'ל'ת'
כ'כ'ת'ת' א'י'

תאריך כ"ט בט"ו תשכ"ז
30 ביוני 1967
פ"ד

עיריית רחובות

המחלקה לחינוך
ביה"ס הממלכתי
ע"ש חיים ויצמן
שכונ גן-יוסף - טל. 951653

לכבוד
משפחת דרימר היקרה
שלום,

באתור מה בודע לנו דבר האטרון שפקד אתכם בנפול

בנכם משה הי"ד, תלמיד מחזור כ' של בית ספרנו,
במסערה להגנת ארצנו.
מראשנוני תלמידינו היה רראטרן לנרפליים.

אין נחרמים למספחה שסכלה את בנה יקירה בקרב, אך מי
יתן ויהא זה האחרון.

אתכם בצערכם גם אנן - מורייר ומוקירייר בבית ספר
ויצמן רחובות.

מהי נשמטר צרורה נצורר החיים
נברכה ונכבוד רב

הנהלת ביה"ס

בתי הספר הממלכתי
ע"ש חיים ויצמן
רחובות

Dr. med. dent.
SHLOMO CHOITZEN
DENTAL SURGEON
REHOVOT, 115, Herzl Str.

ד"ר שלמה חוץ
רופא שיניים
רחובות
רחוב הרצל 115

The 24.6.67
תאריך רחובות

מחבר

את מיומנותי בל"ג זינו בלצורט
הלצורט משה בנפתל רבין ה"ד
במלחמה.

בזמן צורטק א"י המחר הוריו
ג'ה צורק בל"ג בלצורט ויהאלק
ב"ה האלזי פהלמוצנו.

כל הנפתל משה רבין
בזמן בלצורט בלצורט ויהאלק
ב"ה האלזי פהלמוצנו.

אין אונק בלצורט

ב"ה האלזי פהלמוצנו

התמלאתי תמיד על האופטימיות שבו והכסחון ששפע ממנו, על המקיפים אותו שאבו עורר מן האופטימיות שלו ושלורח נפשו. לעולם לא היה מאבד את עשהונוהיו רק רוח שקט ורגוע, החרשמי ממנו חזק מאד, מיושרו, פשטותו חביביותו ובסחורו העצמי. משה הכניס בי את האמונה בכוחנו ובעוצמתנו. הוא החדיר לי את הכסחון שאין לנו מה לחשוש ושכחורינו נורעים היטב את מלאכתם ויעשו כמיטב יכולתם בצורה הטובה ביותר.

עיריית רחובות

י"ד בסיון תשכ"ז

22.6.67

לכבוד
משפחת דרימר
רח' מ.מוכר ספרים 15
רחובות

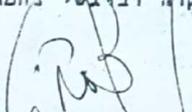
משפחת דרימר היקרה,

עיריית רחובות ותושביה שותפים לכאבכם העמוק ובאבלכם הכבד בנפול בגבורים על הבנת הסולדת-משה יקירכם.

אין תנחומים למשפחה על בן שנפל. קבלו נא עזר וסעד באהבה הרבה אשר העם כלו רוכש לבניו האפיליים שנפלו ולמשפחת השכולות היקרות. העם מעריץ וכוקר את גבורתם העילאית ומסירותם למולדת, אשר חלצו אותנו מידי האויבים אשר אמרו לכולהונו, הרחיבו גבולות ארצנו וגאלו שלמות ירושלים.

יחד עם כל ישראל מרכינים אנו ראשינו כגון ובגאון לזכר יקירינו, גבורי ישראל, אשר זכרם ותהילתם לעד.

בהוקרה ובירגשי נחמה,

(יחזק כ"ן)
ראש העירייה

צבא הגנה לישראל
המטה הכללי
9 יוני 69

לכבוד

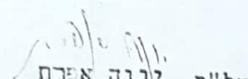
משפ' דרימר

הלפו שנתיים ואז המלחמה ועדיין עלינו לעמוד שעה שעה על משמר ההשגים עבורם שלמנו מהיר כה יקר.

לפני שנתיים נקראנו לקום ולעמוד מול איומי השמדה של אויבינו. יחדיו צעדנו מול אויב ואש ובלבנו מטרה אחת - להסיר האיום ולהביא ליקירינו ולעם ישראל, כסחון ועתיד טוב יותר.

ימים גדולים ונוואים אלה - ואת חברינו שנחנו את היקר מכל להשגת המטרה - נזכור לחמיד.

לצערי לא הצלחתי בימים אלה לפגוש אחכם ולכן מבקש אני בדרך זו למסור לכם את הוקרתי בשמי ובשם חברי לוחמי "גולני" מאותם הימים.

אל"ם יונה אפרת

20.6.07
אהרון ורדי
40 שנה לקרב תל פאחר

"תל הגיבורים"

משפחות שכולות, לוחמים ותיקים וצעירים בעבר ובהווה ואורחים יקרים.

המקום בו אנו נמצאים ומהלכי הקרב על תל הגיבורים הזה, ידועים ומוכרים. התעלות והבונקרים המבוצרים מספרים את אשר אירע כאן במלחמה.

היום, לאחר 40 שנה, שוב נפגשים הלוחמים והמשפחות השכולות, נזכרים, כואבים ומתרגשים כאשר פוגשים חברים לקרב.

בעמדי כאן היום לפניכם, בשם הלוחמים, גיבורי גדוד 12 בחטיבת גולני, לוחמים שנאבקו וחרפו נפשם, לוחמים שנפצעו ואלה שזכו לראות את השלמת המשימה. נזכור ונאמץ אל ליבנו את לוחמי השריון, הסיירת, מפקדים מהחטיבה שלקחו חלק בכיבוש התל.

בשם הלוחמים והגיבורים האלה אומר:

למדנו מאבותינו המייסדים וראינו את מאבקה של המדינה על קיומה ועצמאותה לאורך השנים. ידענו שבכל עשור, נקראים מיטב בניה לעת מבחן לשמור על המולדת.

ואז, בשנת שישים ושבע שוב איימו על קיומנו. המצרים ריכזו כוחות בדרום, הירדנים העבירו צבא לירושלים והסורים הפגיזו את יישובי אצבע הגליל.

הקרבות מתחילים, סיני נכבשת, ירושלים בידינו, אך אנו, לוחמי גולני, עוד לא תרמנו את חלקנו. חולף עוד לילה בצפייה דרוכה לקבלת הוראה. והנה עם עלות השחר הגיעה הפקודה לעלות לרמה. שעון המלחמה עבורנו החל לתקתק. לוחמי הגדוד מתייצבים אל מול המשימה אחוזי התרגשות מצד אחד ומנגד, דרוכים ומתוכים לקראת הבאות. התארגנו על ציודנו, עלינו על הזחל"מים ושעתנו לנקודות היערכות ליציאה לקרב.

ברגעים המעטים שעברנו בקרית שמונה ותושבים נופפו בידיהם להצלחתנו, עסק כל אחד מאתנו בשינון תפקידו, בשחזור התוכניות ובהנחיות מפקדיו.